

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Περίγραμμα Μαθήματος

Τίτλος Μαθήματος	Ψυχοπαιδαγωγική Παρέμβαση
Κωδικός Μαθήματος	DLSPS504
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο	Μάστερ (2 ^{ος} Κύκλος)
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο / 2 ^ο
Όνομα Διδάσκοντα	Καθ. Μαρία Ζαφειροπούλου, Δρ. Φωτεινή Οικονομίδου Κράνου
ECTS	10
Στόχος Μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση των φοιτητών τόσο με την έννοια και ουσία της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης όσο και με τις μεθόδους εφαρμογής της. Για να επιτευχθεί ο στόχος του μαθήματος οι φοιτητές αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και εμπειρίες σχετικά με τις διαφορετικές μεθόδους και τεχνικές διαχείρισης των μαθησιακών ιδιαιτεροτήτων των μαθητών καθώς επίσης και με το θεωρητικό υπόβαθρο επί του οποίου βασίζονται οι μέθοδοι και τεχνικές αυτές, δίδοντας τους έτσι μια στέρεη και βαθύτερη γνώση για το τι πρέπει να χρησιμοποιήσουν, πώς και πότε.</p> <p>Το μάθημα θα επικεντρώνεται στις μεθόδους και τεχνικές που έχουν επιστημονικά αποδειχθεί ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αγωγή και εκπαίδευση των μαθητών που, για τον ένα ή άλλο λόγο, έχουν ανάγκη ειδικής μεταχείρισης στον εκπαιδευτικό τομέα.</p> <p>Για κάθε μέθοδο και τεχνική θα αναλυθεί το θεωρητικό υπόβαθρο στο οποίο στηρίζεται και θα πλαισιωθεί από χαρακτηριστικά παραδείγματα εφαρμογής των στην σχολική τάξη.</p> <p>Με τον τρόπο αυτό ο φοιτητής θα έλθει σε επαφή με τις διάφορες μεθόδους αντιμετώπισης των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών τις οποίες θα μπορεί να θέτει σε εφαρμογή είτε υπηρετεί την Ειδική Αγωγή, είτε στη Γενική Εκπαίδευση. Εφαρμόζοντας, μάλιστα, αυτές τις τεχνικές στο γενικό</p>

	<p>σχολείο, διότι, ενδεχομένως, έχει κάποιον ή κάποιους μαθητές με ιδιαιτερότητες, ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός θα έχει κάνει ένα βήμα - έστω και μικρό- προς την Συμπεριληπτική Εκπαίδευση.</p>
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση της Θ.Ε. οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Συνθέτουν γνώσεις και δεξιότητες σε πεδία των Επιστημών της Αγωγής που άπτονται της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και αφορούν τόσο την εφαρμογή όσο και την προώθηση της γνώσης στον τομέα αυτόν. 2. Κάνουν κριτική αναπτύσσοντας κριτική επίγνωση σε θέματα επιστημονικά, κοινωνικά και πολιτισμικά στο πλαίσιο της εκπαίδευσης. 3. Επεξηγούν και να εφαρμόζουν ψυχοπαιδαγωγικές μεθόδους με στόχο τόσο την πρόληψη αλλά και την πρωτοβάθμια αντιμετώπιση συχνών και συνηθισμένων συναισθηματικών δυσκολιών και προβλημάτων μάθησης και συμπεριφοράς των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον. 4. Συνθέτουν και καλλιεργούν τις υψηλές νοητικές λειτουργίες και την ανάπτυξη δεξιοτήτων με αξιακές, συναισθηματικές και διαπροσωπικές διαστάσεις, προκειμένου οι φοιτητές της Επιστήμης της Ειδικής Αγωγής Υγείας να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις απαιτήσεις του επαγγέλματός τους και στις εξελίξεις της εποχής. 5. Σχεδιάζουν, κατασκευάζουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν ψυχοπαιδαγωγικά προγράμματα που μπορούν να αξιοποιηθούν στα πλαίσια της λειτουργίας του Ενιαίου Σχολείου. 6. Αναπτύξουν γνώσεις και δεξιότητες χρήσης και αξιοποίησης ποικίλων τεχνολογικών εργαλείων. 7. Προβαίνουν σε κριτική ανάλυση της γνωστικής, διδακτικής και μαθησιακής λειτουργίας 8. Αξιοποιούν δυναμικά διδακτικά μαθησιακά εργαλεία όπως αυτά της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας τα οποία συμβάλλουν στη δημιουργία εμπλουτισμένου μαθησιακού περιβάλλοντος και είναι σχετικά εύκολα στη χρήση τους στο μάθημα.

	<p>9. Ενσωματώνουν τη γνώση στην πράξη καθώς αυτό συντελεί στο να γίνουν ορθότερες και αποτελεσματικότερες οι διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης.</p> <p>Συμπερασματικά: Μετά την ολοκλήρωση της Θ.Ε. οι φοιτητές θα πρέπει να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχουν εξοικειωθεί με την έννοια και τους ορισμούς του Αποκλεισμού, του Διαχωρισμού, της Ένταξης, της Παράλληλης Στήριξης και της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης, • κατανοούν τις βασικές αρχές που διέπουν την αντιμετώπιση μαθησιακών ιδιαιτεροτήτων και να • γνωρίζουν ποιες μεθόδους θα επιλέξουν και ποιες τεχνικές θα πρέπει να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν για την κατάλληλη και αποτελεσματική αντιμετώπιση. 		
Προαπαιτούμενα	Όχι	Συναπαιτούμενα	Όχι
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ενταξιακή Ψυχοπαιδαγωγική: έννοιες, ορισμοί, μοντέλα, πρακτικές 2. Προαγωγή της Ψυχικής Ανθεκτικότητας και της Ευημερίας (Well Being) των Μαθητών (Μέρος I) 3. Προαγωγή της Ψυχικής Ανθεκτικότητας και της Ευημερίας (Well Being) των Μαθητών (Μέρος II). 4. Συναισθηματικές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς I: Αγχώδεις Διαταραχές και Κατάθλιψη. 5. Συναισθηματικές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς II: Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής: ΔΕΠ/ ΔΕΠΥ, Εκφοβισμός στο Σχολείο, Επιθετικότητα στην Τάξη. 6. Συναισθηματικές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς III: Διαχείριση Θυμού, Διαχείριση Πένθους, Εθισμός στο Διαδίκτυο. 7. Συναισθηματικές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς και Μάθησης στην Εφηβεία. Εφηβική Κατάθλιψη 8. Διαταραχές Φάσματος του Αυτισμού I. Θεωρία και Πράξη 9. Διαταραχές του Φάσματος του Αυτισμού II 10. Μαθησιακές δυσκολίες I: -Δυσλεξία, -Φωνολογική Επίγνωση 11. Μαθησιακές Δυσκολίες II: -Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές 12. Βαριά Νοητική Ανεπάρκεια/Πολλαπλές Ειδικές Ανάγκες 		

<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Το μάθημα συμπεριλαμβάνει τηλεδιασκέψεις, δραστηριότητες συνεχούς/διαμορφωτικής αξιολόγησης (formative), αυτό-αξιολόγησης (self-evaluation) και απολογιστικής/τελικής αξιολόγησης (summative). Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση του εν λόγω μαθήματος συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα: τελική γραπτή εξέταση, μία εργασία που παραδίδεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, 4 δοκίμασιες τύπου κουίζ, 2 δραστηριότητες δυναμικής διαδικτυακής αλληλεπίδρασης, καθώς επίσης και ποικίλες εβδομαδιαίες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αυτό-αξιολόγησης. Στόχος των πιο πάνω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και εργασιών είναι η εμπέδωση της διδακτέας ύλης και του γνωστικού αντικειμένου.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bryant, D., Smith, D., & Bryant, B. (2024). Teaching in inclusive classrooms. Sage Publications Inc. • Mastropieri, M.A & Scruggs, T.E. (2024). Differentiated Instruction in the Inclusive Classroom: Strategies for Student Success. Pearson • Tomlinson, C.A. (2017). How to Differentiate Instruction in Academically Diverse Classrooms - 3rd edition. Association for Supervision & Curriculum Development • ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ περί της Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Υποστήριξης για Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες • Εγχειρίδιο: Ενταξιακές Πολιτικές και Σύγχρονη Ειδική Αγωγή: Θεωρητικά Ζητήματα και Εμπειρικές Μελέτες. • Μέθοδοι και Τεχνικές Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας των Μαθητών <p>Το κείμενο αποτελεί σύνθεση θεωρητικών μερών από το βιβλίο: Μαρία Ζαφειροπούλου και Συνεργάτες (2019). Ο Νάσος έχει Θράσος κι η Αγγέλα έχει Τρέλα. Πεδίο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marion M. (2019). Helping Children Deal with Anger. Office of Educational Research and Improvement, U.S. Department of Education. • Ζαφειροπούλου, Μ. (Επ. επιμ.), (2019). Το Δύσκολο Παιδί στο Σπίτι και στο Σχολείο. Αθήνα: Πεδίο.

- Levy, S. (2019). Introduction to Problems in Adolescents MSD MANUAL, Harvard Medical School
- Παπαλεοντίου-Λουκά, Ε. (2018). Ψυχική υγεία παιδιού και εφήβου. Αθήνα: Αρμός
- Βαλιαντή, Σ. Νεοφύτου, Λ. (2017). Διαφοροποιημένη Διδασκαλία - Λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή Αθήνα: Πεδίο
- Fradelos, E., Kourakos, M., Velentza, O., Papathanasiou, I. V., Polykandriotis, T. (2016). Internet addiction in children and adolescents: etiology, signs of recognition and implications in mental health nursing practice. Medical. Research. Chronicle, 3 (4), 264-272
- Plummer, D. M. (2016). Παιχνίδια διαχείρισης του θυμού για παιδιά. (Επιμ. Β. Νίκα) Αθήνα: Πατάκης.
- Hulme, Ch, Snowling, M. J. (2016). Reading disorders and dyslexia. Current Opinion in Pediatrics, 28 (6), p 731-735.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2015). Πρόληψη και Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας στο Σχολείο και στην Οικογένεια. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Κουρκούτας. Η. & Γεωργιάδη Μ. (2015). Προβλήματα συμπεριφοράς και μάθησης σε εφήβους. Λευκωσία: Πανεπιστήμιο Frederick
- Attwood, T. (2015). Η Διερεύνηση των Συναισθημάτων στον Αυτισμό. (Επιμ. Β. Παπαγεωργίου) Αθήνα: Πεδίο
- Hulme C, Melby-Lervag M, Thapar A, Pine D, Taylor E, et al (2015). Educational interventions for children's learning difficulties. Rutter's textbook of child and adolescent psychiatry 6th ed. Chichester: Wiley-Blackwell.
- Hulme C, Nash HM, Gooch DC, et al (2015). The foundations of literacy development in children at family risk of dyslexia. Psychol Sci; 26:1877–1886.
- Ρούση-Βέργου, Χρ. & Ζαφειροπούλου, Μ., (2015). Αποτελεσματικοί Γονείς; Υπάρχει τρόπος! Διαχείριση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς. Αθήνα: Πεδίο.
- Ζαφειροπούλου, Μ. & Καλαντζή, Α. (2014). Προσαρμογή στο σχολείο: Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ζαφειροπούλου, Μ., Ρούση - Βέργου.,Χ & Αγγελοσοπούλου, Α. (2014). Peer tutoring: Διαδεδομένες μορφές στήριξης ομηλικών. Στο: Μαλικιώση – Λοΐζου, Μ..(Επιμ) Συμβουλευτική Ομηλικών στην εκπαίδευση (151-160) Αθήνα : Πεδίο

- V.B. Patel, V.P. Preedy, C.R. Martin, Reference Editors (2014.)
The Comprehensive Guide to Autism. London: Springer
(Symbolic Play in Children with Autism, pp.551-567).
- Βαλιαντή, Σ. (2013) Αποτελεσματική διδασκαλία σε τάξεις μικτής
ικανότητας μέσω της διαφοροποίησης της διδασκαλίας: από τη
θεωρία στην πράξη. Στο "Διαφοροποιημένη διδασκαλία:
Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές" Αθήνα:
Εκδόσεις Πεδίο.
- Παντελιάδου, Σ., Φιλιππάτου, Δ., Ξενάκη, Χ. (2013).
Διαφοροποιημένη Διδασκαλία Θεωρητικές Προσεγγίσεις και
Εκπαιδευτικές Πρακτικές Αθήνα : Πεδίο
- Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2012). Διαταραχή Ελλειμματικής
Προσοχής-Υπερκινητικότητα. Θεωρητικές προσεγγίσεις &
θεραπευτική αντιμετώπιση. Αθήνα: Gutenberg.
- Attwood, T. (2012). Σύνδρομο Asperger Ένας Πλήρης Οδηγός.
(Επιμ. Β. Παπαγεωργίου) Αθήνα: Πεδίο.
- Ψύλλου, Ρ., & Ζαφειροπούλου, Μ. (2012). Τα Φιλαράκια. Πώς να
αντιμετωπίσουμε τα αρνητικά συναισθήματά μας. Αθήνα: Πεδίο.
- Σταλίκας, Α., & Μυτσκίδου, Π. (2011). Εισαγωγή στη Θετική
Ψυχολογία. Αθήνα: Τόπος.
- Δράκος, Γ. Δ. (2011). Σύγχρονα Θέματα της Ειδικής Παιδαγωγικής.
Αθήνα: Διάδραση.
- Singh, I. (2011). A disorder of anger and aggression: Children's
perspectives on attention deficit/hyperactivity disorder in the UK.
Soc Sci Med. 73(6): 889–896.
- Heward W. L. Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες. Μια Εισαγωγή στην
Ειδική Εκπαίδευση (2011) Αθήνα: Τόπος.
- Ginsburg, K. (2011). Building Resilience in Children and Teens:
Giving Kids Roots and Wings. New York: American Academy of
Pediatrics
- Caravolas M, Lervag A, Mousikou P, et al (2012). Common
patterns of prediction of literacy development in different alphabetic
orthographies. Psychol Sci; 23:678–686.
- Θάνου, Α. Γ. (2009). Το ψάρι που προσπαθεί. Ένα εκπαιδευτικό
πρόγραμμα συναισθηματικής αγωγής για παιδιά προσχολικής και
πρωτοσχολικής ηλικίας. Αθήνα: Πατάκης.

	<ul style="list-style-type: none"> • Schonfeld, D. J. & Quackenbush , M. (2009). After a Loved One Dies—How Children Grieve And how parents and other adults can support them. N. Y: New York Life Foundation. • Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Τ., & Χατζηνικολάου, Σ. (2008). Ούτε καλύτερος, ούτε χειρότερος... απλά διαφορετικός! Ασκήσεις ευαισθητοποίησης στη διαφορετικότητα για παιδιά Δημοτικού και Γυμνασίου. Αθήνα: Gutenberg. • Stallard, P. (2006). ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ ΣΩΣΤΑ - ΝΙΩΘΩ ΚΑΛΑ (Επιστημονική επιμέλεια Μ. Ζαφειροπούλου). Αθήνα: Δαρδανός.
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Δύο ατομικές γραπτές εργασίες $2*10 = 20\%$ • 4 δοκιμασίες τύπου κουίζ $4*2,5 = 10\%$ • 2 Δραστηριότητες Δυναμικής Διαδικτυακής Αλληλεπίδρασης $2*5 = 10\%$ • 1 γραπτή τελική εξέταση 50%
Γλώσσα	Ελληνική